

Subcarpații reprezintă o treaptă deluroasă pericarpatică situată în partea de est a Carpaților Orientali și cea de sud a Carpaților Meridionali, întinzându-se de la Valea Moldovei până la Valea Motrului. Denumirea de "subcarpați" mai este atribuită și unităților deluroase situate în interiorul arcului carpatic.

Individualitatea geografică a Subcarpaților, ca o unitate pericarpatică, se datorează în primul rând altitudinii. Altitudinea medie este de 500 – 700 m, cu valori ce coboară până la 200 m, la contactul dintre Subcarpați și Câmpia Română, și urcă până la 1.000 m, în câteva puncte (1.018 m în Dl. Mățâu).

Prima fază a formării Subcarpaților a fost realizată de râuri prin transportul unor imense cantități de material aluvionar din Carpați, în toată perioada mio-pliocenă: bolovănișuri, pietrișuri, nisipuri, mълuri și nămoluri care au fost depuse în geosinclinalul de la marginea Carpaților Orientali și în Depresiunea Getică (care s-a format în urma scufundării părții sudice a Meridionalilor).

Materialului aluvionar i s-a adăugat sedimente rezultate din activitatea vieții biotice marine. Toate aceste sedimente au început să se ridice în fazele orogenezei alpine care au avut loc în Miocen – Pliocen și Cuaternar. După ridicare, au fost modelați prin acțiunea factorilor externi și a adâncirii rețelei hidrografice. Astfel o mare parte din depozitele piemontane au fost îndepărtate (în Cuaternar), ajungându-se, în unele sectoare, la dezvelirea structurii de tip subcarpatic.

Din punct de vedere al structurii geologice, Subcarpații se caracterizează prin prezența depozitelor de marne, argile, pietrișuri, nisipuri și corespondentele cimentate (conglomerate și gresii) precum și calcare.

Poziția geografică, extensia și altitudinea au determinat apariția unor diferențieri biopedoclimatice. Clima Subcarpaților este influențată atât de circulația maselor de aer sud-vestice, sudice cât și estice, prin urmare, atât valorile temperaturii cât și cantitatea de

precipitații variază de la o zonă la alta. Astfel, temperatura medie anuală în Subcarpații de Curbură este mai mare cu 1 °C față de Subcarpații Getici și cu 3 °C față de Subcarpații Moldovei. Temperaturile lunii celei mai calde, iulie, variază între 20-22 °C (la vest de Olt), 23 °C la Istrița în Subcarpații de Curbură și 19 °C la Piatra Neamț în Subcarpații Moldovei. Temperaturile lunii ianuarie prezintă același trend, cu medii de -4,3 °C la Piatra Neamț și -2,5 °C în Subcarpații Curburii și cei Getici.

Rețeaua hidrografică are o densitate ridicată, dispunând atât de râuri autohtone cât și alohtone.

Condițiile climatice au favorizat dezvoltarea pădurilor de fag, de amestec fag- gorun, stejar, carpen. Sunt prezente și o serie de elemente termofile ca mojdreanul (*Fraxinus ornus*), cărpinița (*Carpinus orientalis*), nukul spontan (*Juglans regia*) și castanul dulce (*Castanea sativa*), cultivat în depresiunile subcarpatice oltene.

Solurile specifice Subcarpaților sunt cele brune și brune luvice, dar local apar și solurile brune acide, luvisoluri albice, cernoziomuri cambine, regosoluri.

Orografia și condițiile biopedoclimatice favorizează cultivarea viței de vie (aici sunt cele mai întinse podgorii din România, în deosebi în Subcarpații de Curbură) și a pomilor fructiferi (în special în Subcarpații Getici).

Subcarpații reprezintă o zonă foarte bine populată, în anul 2002, adăposteau aproximativ 853.887 locuitori. Cea mai mare parte a așezărilor rurale se încadrează în categoria *mijlocii*, dar sunt prezente și cele din categoriile *mici* și *mari*. Orașele sunt în număr de 34, iar dintre cele mai importante, care sunt și cele mai mari, menționăm: Piatra Neamț (la contactul cu munții), Buzău, Ploiești, Târgoviște.

Activitatea turistică este destul de complexă datorită stațiunilor balneoclimaterice, mănăstirilor medievale, elementelor etnografice și folclorice.

Regionarea Subcarpaților a înregistrat viziuni diferite, unii autori stabilind doar două subunități, Subcarpații Orientali și Subcarpații Getici, în timp ce alți specialiști evidențiază trei subunități:

1. Subcarpații Moldovei - între Valea Moldovei și Valea Troțușului
2. Subcarpații Curburii – între Valea Troțușului și Valea Dâmboviței
3. Subcarpații Getici – între valea Dâmboviței și Valea Motrului

Chiar dacă teoretic limita nordică și sudică a Subcarpaților Moldovei s-a stabilit a fi Valea Moldovei și Valea Troțușului, în realitate, ei se întind de la Valea Râșca și ajung până la interfluviul Zăbrăuți - Șușița, limite între care apare clar structura de tip cutat specifică subcarpaților.

Subcarpații Moldovei s-au format prin sedimentarea geosinclinalului dintre Carpați și Platforma Moldovenească, care a suferit o prăbușire pe latura vestică. Sedimentarea, cu pietrișuri, nisipuri, mături s-a realizat pe parcursul paleogenului și miocenului. Ulterior aceste formațiuni au fost cutate și consolidate, în prezent, aparând sub formă de conglomerate, gresii, marne și argile, la care se adaugă și evaporite (sare și săruri de potasiu). Procesul de sedimentare s-a finalizat, aproape în toată regiune, în sarmatian, formațiunile pliocene fiind prezente numai pe marginea sudică a acestuia, unde este acoperit de depozite piemontane din seria pietrișurilor de Căndești.

Afundarea bordurii vestice a Platformei Moldovenești a favorizat deplasarea geosinclinalului carpatic către est. Ca urmare, relieful format în acest sector (Subcarpații Moldovei), cu o lățime redusă (25 – 40 km), este dispus pe un singur șir de depresiuni (Neamț, Cracău – Bistrița, Tazlău) și de culmi (Pleșu 911 m, Pietricica 740 m, etc.). Șirul culmilor și măgurilor este fragmentat de văile largi ale râurilor ce curg spre est: Ozana (Neamț), Toplița, Bistrița, Troțuș.

Dealurile au altitudini ridicate (700 – 900m) cu excepția celor din regiunea Neamț - Bistrița (DI.

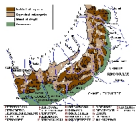
Runc 507 m).

Clima Subcarpaților Moldovei este moderată, cu tendințe de continentalizare datorită influențelor estice, precum și puține influențe de tip foehnice, de aici și o tendință de stepizare în vegetație și soluri. Temperaturile medii anuale sunt de aproximativ 8°C, iar cantitatea de precipitații de 670 mm/an.

Este o zonă bine populată cu o economie bazată pe valorificarea resurselor proprii (petrol, sare, săruri de potasiu) sau a resurselor carpatice.

Subcarpații Curburii au o extensiune mult mai mare în comparație cu cei ai Moldovei datorită poziției lor față de microplaca Mării Negre, precum și a tectonismului mult mai accentuat în zona Carpaților de Curbură. Aria Subcarpaților Curburii se lărgeste din ce în ce mai mult către sud (peste 50 km), fiind formată din două șiruri de depresiuni și dealuri.

Poziția geografică care favorizează influențele foehnice și reduce influențele estice, determină condiții climatice prielnice culturii viței de vie și a pomilor fructiferi.

Subcarpații Curburii dispun și de un important potențial turistic, în cadrul căruia se înscriu: stațiunile balneoclimaterice de la Vulcana – Băi (ape sulfuroase), Pucioasa, Slănic, Gura Ocnitei, Teleaga, rezervații naturale geologice (*Focul Viu* de lângă Lopătari, identic cu cel de la Andreiașu de Jos – pe Milcov, Muntele de Sare, Lacul Sărat de la Slănic), vulcanii noroioși de la Pâclele (Mari și Mici), numeroase monumente istorice, arhitectonice, case memoriale, muzee etc.

Subcarpații Getici sunt localizați la marginea sudică, scufundată a geosinclinalului carpatic, și se dispun sub forma unei fâșii de dealuri și depresiuni, constituind o treaptă intermediară între

Carpații Meridionali și Podișul Getic.

În general, Subcarpații Getici se prezintă ca o treaptă mai înaltă față de podișul din sud, valori de peste 1.000 m înregistrându-se în sectorul cuprins între Dâmbovița și Olt: Dl. Mățău 1.018 m, Dl. Chicera 1.218 m, Dl. Tămaș 1.104 m.

De asemenea, se remarcă și scăderea altitudinilor de la nord la sud și de la est la vest. Așa cum am menționat, la est de Olt altitudinile pot depăși 1.000 m în timp ce la vest de Olt sunt cuprinse, în general, între 400 – 500 m.

Din punct de vedere climatic trebuie menționat că sectorul vestic al Subcarpaților Getici se află sub influențe submediteraneene, marcate cu temperaturi mai ridicate (9 - 10°C) și prin asociații vegetale în care predomină elementele sudice, iar sectorul estic poartă amprenta influenței unui climat mai continental.

Pe dealurile înalte predomină pădurile de fag și gorun, în alternanță cu pajiști cu *Agrostis tenuis* și *Festuca rubra* (păiuș roșu), iar în depresiunile subcarpatice, pădurile de fag și fag cu gorun, pajiști și terenuri agricole.

Așezările umane sunt localizate în depresiuni și de-a lungul văilor, activitatea principală a locuitorilor fiind cultivarea pomilor fructiferi, în primul rând prunul și mărul (zonele Vâlcea și Argeș).

Potențialul turistic este asigurat, în deosebit, de turismul antropocentric, reprezentat prin stațiuni balneoclimaterice (Călimănești – Căciulata, Băile Govora, Băile Olănești, Săcelu), numeroase monumente istorice și arhitectonice etc.